

8.4.2022

VN/28917/2021
STM131:00/2021**2022/3 HTP-JAOSTON KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA 8.4.2022**

Aika 8.4.2022 klo 10.05-12.00

Paikka: Teams-etäkokous

Läsnä

Sirkku Saarikoski	STM, puheenjohtaja
Satu Auno	Etelä-Suomen avi, jäsen
Riitta Työläjäarvi	SAK, jäsen
Piia Taxell	TTL, jäsen
Jenni Uljas	Teollisuusliitto, jäsen
Auli Rytivaara	EK, jäsen
Eliisa Irpola	Kemianteollisuus, jäsen
Heikki Frilander	TTL, asiantuntija
Tanja Ylitöyrä	STM, asiantuntijasihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Lisääntymisterveysasetuksen uudistaminen; Heikki Frilander: Raskaus ja työn altisteet-opas

Frilander kävi läpi Raskaus ja työn altisteet -opasta, joka valmistui aiemmin tänä vuonna. Opas on tulossa myös Terveysporttiin, ja se käännetään ruotsiksi. Kun uudet säädökset tulevat voimaan, opasta päivitetään jälleen. Oppaassa on laaja osio kemiallisista tekijöistä. Biologiset tekijät pystytään pääsääntöisesti hallitsemaan hyvin. Säännösten uudistamisen kannalta haastavampia alueita ovat fyysiset tekijät melu, värinä ja lämpö. Nämä ovat mitattavissa, mutta tutkimustietoa niiden vaikutuksista raskauteen on vähän. Fyysinen rasitus on hankalammin määritettävissä, koska sen määrittelyyn vaikuttavat mm. henkilön kunto ja sairaudet.

Keskusteltiin työn aiheuttamista riskeistä raskauden aikana. Erityisen hankalaksi koettiin raskaan työn määrittäminen, koska siihen ei ole kriteerejä ja tilanteet ovat yksilökohtaisia. Liiallisia rajoituksia tulisi myös välttää, jotta ne eivät heikennä naisten asemaa työelämässä. Toivottiin selkeitä suuntaviivoja käytännön työelämässä ja terveydenhuollossa raskaana olevien kanssa toimiville. Aiheeseen palataan seuraavassa kokouksessa, kun asetusluonnoksen käsittely aloitetaan.

Perustelumuistiot

- **Alumiini**

Irpoli oli selvittänyt, aiheuttaisiko liukoisten yhdisteiden raja-arvo ongelmia yrityksissä. Yritykset tai alan liitot eivät olleet ilmoittaneet raja-arvon olevan ongelmallinen. Kaikilta osin arvon perusteluja ei pidetty perusteltuina, ja yritysten mielestä ei aina ole selkeää, onko kyseessä altistuminen liukoille vai niukkaliukoille yhdisteille. Keskusteltiin alumiinista myös lisääntymisterveyden kannalta. Muistio hyväksyttiin.

- **1-Etoksi-2-propanoli**

Taxell esitteli ainetta kuvaavaa muistiota. Kyseessä on liuotinaine, jota käytetään esim. painoväreissä ja tulostusmusteissa muovi-, paino- ja pakkausteollisuuden yrityksissä. Vuonna 2020 sitä tuotiin Suomeen n. 1000 tonnia. Se on veteen sekoittuva, jonkin verran haihtuva ja syttyvä. Se aiheuttaa narkoottisia ohimeneviä keskushermostovaikutuksia. Mittausdatan mukaan hengitysvyöhykkeellä pitoisuuden keskiarvo on n. 10 mg/m³, ja mittauksista 90 % jää alle 20 mg/m³. DNEL-arvot on asetettu eläinkokeiden perusteella. Aine imeytyy helposti hengitysteistä, ja myös ihon läpi imeytymistä tapahtuu. Aine on vähätoksinen, mutta hyvin korkeilla annoksilla lyhyen altistumisen jälkeen ilmenee narkoottisia vaikutuksia ja limakalvoärsytystä. Aine on silmiä ärsyttävää. Eläinkokeissa toistuvassa altistumisessa annostasolla 100 ppm ei havaittu vaikutuksia. Karsinogeenisyyttä ei ole tutkittu, eikä hedelmällisyyteen liittyen ole tehty kokeita.

Muissa maissa aineelle on vähän raja-arvoja. Saksassa MAK-arvo on 20 ppm, ACGIH USA:ssa on päätyttyä arvoon 50 ppm. Suomessa ehdotetaan HTP-arvoksi 20 ppm (85 mg/m³). Lähtökohtana on keuhkovaikutuksia aiheuttamaton altistumistaso, huomioiden myös, että seuraavalla altistumistasolla vaikutukset ovat vähäisiä. Lyhytaikaisen altistumisen raja-arvon on hankala, koska dataa ei oikein ole. Lyhytaikaisen altistumisen raja-arvoksi ehdotetaan 50 ppm ja myös ihohuomautus on tarpeen. Keskusteltiin raja-arvoista.

Päätettiin jättää asia pöydälle ja olla yhteydessä ainetta käyttäviin yrityksiin.

4. Muut asiat

Puheenjohtaja kertoi, että 5.4. oli WC Chemicals-työryhmän ja CARACAL-komitean yhteiskokous, jossa keskusteltiin REACH-OSH-rajapinnan asioista. Kokous oli hyvähenkinen, eikä ristiriitoja juuri tullut esiin. Eri riskinhallintavaihtoehtojen arviointiin REACH-puolella sovellettava RMOA-prosessi on vapaaehtoinen, ja on ongelmallista, ettei sitä siksi pystytä hyvin systematisoimaan. RMOA-analyysijä voivat tehdä eri tahot, ja jää tekijän valittavaksi, noudattaako se vapaaehtoista ohjeistusta esimerkiksi OSH-säätelyvaihtoehdon huomioimisesta. On haaste, että OSH-puolen asiantuntijat eivät ole mukana päätettäessä vaihtoehdosta. Kommunikaatiota on tarkoitus parantaa, ja jatkossakin voidaan pitää komiteoiden yhteiskokouksia ja myös komissio välittää paremmin tietoa. Keskusteltiin kokouksen sisällöstä ja annista.

5. Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous pidetään ma 16.5. klo 13-15.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.00.

Sirkku Saarikoski

puheenjohtaja

Tanja Ylitöyrä

sihteeri